

باسمه تعالی

چگونه انتخاب رشته کنیم؟

با همکاری موسسه آموزش عالی شاندیز و کارشناس ارشد مشاوره، جناب آقای دکتر عباس بهزادی مقدم

نیمه مرداد ماه هر سال داوطلبان کنکور و خانواده آنها در شرایط یک انتخاب مهم قرار می‌گیرند. انتخابی که یکی از دو انتخاب مهم زندگی آنهاست. فرصت محدود و ده روزه انتخاب رشته، باعث می‌شود که داوطلبان احساس کنند فرصت لازم برای بررسی دقیق و انتخاب رشته آگاهانه را ندارند بنابراین با طرح واره‌ها، پیش‌فرضها، اطلاعات و باورهای غلط انتخاب رشته می‌کنند و یا برای شناخت و مشاوره اقدام می‌کنند.

همه ما به لزوم استفاده از تخصص و تجربه دیگران برای این انتخاب تاکید داریم، لیکن مشاهده می‌شود افراد مختلفی به عنوان مشاور انتخاب رشته در این مدت به داوطلبان انتخاب رشته مشاوره ارائه می‌دهند. از دانشجوی ترم اول که خود را مشاور انتخاب رشته می‌داند تا اساتید دانشگاه و مهندسان و همچنین مشاوران متخصص در این زمینه سعی می‌کنند از این موقعیت ده روزه سود برده و درآمدی کسب کنند. از سوی دیگر معمولاً سازمان سنجش به داوطلبان تاکید می‌کنند که خود داوطلبان باید انتخاب رشته کنند و آنها صرفاً باید بر اساس علایق خود تصمیم‌گیری نمایند.

در این نوشتار کوتاه سعی شده است رهنمودهای لازم برای پرهیز از آسیبهای این حیطة مشخص و معرفی گردد.

۱. مسلم است که در تصمیم‌گیری باید از مشورت افراد صاحب تجربه و تخصص استفاده کرد.
۲. صحیح است که افراد باید بر اساس علایق خود انتخاب رشته کنند.
۳. درست است که اگر داوطلبی اطلاعات لازم در مورد انتخاب رشته را از دفترچه‌های کنکور و در طی سال کسب نموده باشد خود می‌تواند انتخاب رشته کند و به مشاوره نیاز ندارد. لیکن چون اغلب داوطلبان، دفترچه‌های کنکور را با دقت مطالعه نمی‌کنند و یا حتی با وجود مطالعه دفترچه،

مفهوم آن را درست برداشت نمی کنند. و اغلب دارای طرحواره های غلطی در مورد رشته ها و دانشگاه ها و بازار کار آنها هستند بنابراین نقش مشاوره انتخاب رشته کنکور نقش بسیار تعیین کننده ای است.

یک مشاور انتخاب رشته کنکور باید دارای چه ویژگیهایی باشد؟

۱	متخصص در رشته مشاوره باشد.
۲	دارای تجربه و کارآموده باشد.
۳	با انواع زندگی شغلی شامل زندگی شغلی استخدای، زندگی شغلی خوداشتغالی و زندگی شغلی کارآفرینی آشنا باشد.
۴	با اعداد و ارقام رتبه های قبولی دانشگاههای مختلف آشناست ولی فقط به مقدار کم و لازم آنها را بیان نموده و سعی نمی کند با بیان این اعداد خود را مشاور توانمندی جلوه دهد.
۵	با ویژگیهای اقتصاد آینده (اقتصاد دانایی محور) و شرایط موفقیت در آن آشناست.
۶	نگرش مثبت و روشن و تحلیل خوش بینانه ای نسبت به آینده و اشتغال دارد و می تواند در جوان انگیزه و امید ایجاد کند. در دید او در همه رشته ها بازار کار وجود دارد. و به هیچ وجه مراجع را از رفتن به رشته های مورد علاقه و استعدادش منع نمی کند بلکه راه موفقیت در آن رشته را به او نشان می دهد.
۷	او نوشتن یا حذف برخی از رشته ها را توصیه می کند ولی این توصیه بر اساس شناخت علایق و استعدادهای فرد است. و به هیچ وجه نوشتن یا حذف رشته را به مراجع دیکته نمی کند.
۸	از نظر یک مشاور متخصص رشته بهتر و رشته بدتر و یا رشته خوب و رشته بد وجود ندارد و صرفا منطق خاص یک داوطلب است که برخی رشته ها را برای او در اولویت اول و برخی را در اولویت آخر قرار می دهد.
۹	هدایت فرد اولویت دارد.

۱۰	به انتخاب رشته رایانه ای توجه می شود ولی انتخاب رشته رایانه ای تاثیری در اولویت انتخاب فرد ندارد.
۱۱	بر خودآگاهی و انتخاب فرد تاکید می گردد.
۱۲	به فرد کمک می شود تا انتخابها و ترجیح های خود را یک به یک بررسی نموده و به منطق انتخاب رشته خود واقف گردد.
۱۳	انتخاب رشته را یک فرآیند می داند که از گذشته شروع شده و تا آینده وجود خواهد داشت و این مقطع را در ارتباط مستقیم با قبل و بعد می داند و برای همه مراحل هدایتگر است.
۱۴	جایگاه قبولی فرد به او گفته می شود ولی تاکید می گردد که این آگاهی نباید باعث حذف سایر رشته ها گردد.

**مشاور برای شما رشته انتخاب نمی کند
این شما هستید که انتخاب می کنید**

سئوالات غلط

هیچ وقت نپرسید کدام رشته خوب است؟ چون همه رشته ها خوبند.

هیچ وقت نپرسید کدام رشته بد است؟ چون هیچ یک از رشته ها بد نیستند.

هیچ وقت نپرسید کدام رشته را در اولویت بالاتری قرار دهم تا شانس قبولی بیشتری داشته باشم؟ چون گذاشتن رشته در اولویت بالاتر شانس قبولی را افزایش نمی دهد و قرار دادن رشته در اولویت پایین تر شانس قبولی را کاهش نمی دهد.

هیچ وقت نپرسید قبول شدن در فلان رشته به چه رتبه ای نیاز دارد؟ چون فقط خدا می داند که برای قبول شدن در این رشته در سال جاری چه اتفاقی می افتد چون همه چیز بستگی به انتخاب های دیگران دارد. همه اعداد و ارقامی که وجود دارد مربوط به سالهای گذشته است که هیچ ربطی به سال جاری ندارد و وضعیت سال جاری بستگی به نحوه انتخابهای داوطلبان سال جاری دارد.
اگر شما فقط حق داشتید تعداد رشته محدودی را انتخاب کنید در آن صورت شما حق داشتید بپرسید کدام رشته ها به رتبه من می خورد؟
چون

- اگر فقط رشته هائی را انتخاب کنید که نمره بیشتر از نمره شما می خواهد، حتما قبول نمی شوید.
 - اگر فقط رشته هائی را انتخاب کنید که نمره کمتر از نمره شما را می خواهد حتما قبول می شوید ولی بعد می فهمید که در رشته های بهتری هم قبول می شدید.
- هر دو حالت بالا فقط وقتی اتفاق می افتد که شما فقط حق انتخاب تعداد محدودی (مثلا ۱۰ رشته) داشته باشید. ولی وقتی که شما حق انتخاب ۱۵۰ رشته را دارید. به راحتی مشکلات بالا قابل پیشگیری است.

هیچ وقت نپرسید بازار کار کدام رشته بهتر است؟ چون بازار کار به عنوان رشته بستگی ندارد بلکه بازار کار به روش انجام هر کار و شخصیت و علاقمندی هر فرد در کاری که ارائه می دهد بستگی دارد.

هیچ وقت نپرسید

برای قبولی در دانشگاه عوامل مختلفی تاثیر گذارند.

- سوابق تحصیلی خوب
- برنامه ریزی و مدیریت زمان مناسب
- داشتن دانش، دقت و سرعت
- شرکت خوب در کنکور
- انتخاب رشته خوب

هر یک از داوطلبانی که اکنون در مرحله انتخاب رشته هستند از عوامل مختلف فوق به میزان کم یا زیاد استفاده نموده و اکنون در مرحله انتخاب رشته هستند. همه ای عزیزان باید بدانند که چگونه از نمره و رتبه ای که کسب کرده اند حداکثر استفاده را ببرند. انتخاب رشته خوب و با حداکثر استفاده از شانس قبولی به آنها کمک می کند که در بهترین رشته ای که ممکن است قبول شوند و انتخاب رشته بد ممکن است باعث هدر رفتن نمره و رتبه آنها شود.

مدرک کدام دانشگاه ها معتبر تر است؟

اعتبار قانونی مدارک همه دانشگاه هائی که از طریق کنکور سراسری دانشجو می پذیرند با هم برابرند. یعنی لیسانس دانشگاه صنعتی امیرکبیر با لیسانس پیام نور یک شهرستان محروم از نظر وزارت عاوم هر دو برابرند و هیچکدام لیسانس تر نیستند. همانطور که دیپلم گرفتن از یک دبیرستان روستائی با دیپلم گرفتن از تیزهوشان هیچ فرقی از نظر قانونی ندارند و هیچکدام دیپلم تر نیستند.

البته کسی که در یک دانشگاه بزرگ و دارای اساتید و هیئت علمی و دانشجویان برتر و روزانه درس می خواند طبیعتا احتمال بیشتری دارد که توانمندتر باشد ولی مدارک آنها ارزش و اعتبار برابر قانونی دارد. پس دانشگاه ها از نظر اعتبار مدرک برابر ولی از نظر امکانات برای تربیت متفاوتند و رقابت داوطلبان هم بر همین اساس است ولی این رقابت برای قبول شدن در برخی از دانشگاه ها به معنی اعتبار بیشتر مدارک آنها نیست.

من رتبه ام خوب نشده است و نمی خواهم انتخاب رشته کنم.

این حرف کاملا غلط است. شما کم یا زیاد نمره و رتبه ای کسب کرده اید و باید از آن استفاده کنید استفاده نکردن مزیتی برای شما ایجاد نمی کند و استفاده کردن مزیت‌های زیادی دارد. این مزیت ها به شرح ذیل است.

- اگر دقت کنید ممکن است در همان رشته هایی که دوست داشتید و باور نمی کردید که قبول شوید، قبول شوید
 - ممکن است در رشته هائی قبول شوید که خیلی دوست نداشتید ولی بعد از قبول شدن دوست داشته باشید. هم اکنون دانشجویان زیادی هستند که در رشته هایی که اول دوست نداشتند ولی بعدا قبول شدند در حال تحصیل هستند و رضایت نسبی هم دارند.
 - اگر در رشته ای قبول شدید که مایل نبودید اشکالی ندارد میتوانید بدون هیچ مشکلی ثبت نام نکنید (مشروط بر اینکه این رشته ها از رشته های نوبت دوم، غیر انتفاعی، پیام نور، یا مجازی باشد) بنابراین قبول شدن در رشته های پائین تر خیلی بهتر است از قبول نشدن. و ما می توانیم بعد از قبولی چنانچه مایل نبودیم ثبت نام نکنیم. سعی کنید حتما قبول شوید ولی بعدا تصمیم بگیرید که ثبت نام کنید یا نکنید.
- پس به جای انتخاب رشته نکردن، بهتر است رشته های مورد علاقه را از دانشگاه های روزانه و بقیه را از دانشگاه های غیر روزانه انتخاب کنیم و در آخر لیست حتی رشته هائی را که علاقه نداریم و حتی متنفریم نیز انتخاب کنیم. (البته از غیر روزانه)

آیا تحصیل در فلان کد رشته ارزش دارد؟

این سؤال از سئوالات عجیب و غریبی است که گاه از مشاور پرسیده می‌شود و من همیشه اینطور پاسخ می‌دهم که ارزش چیزها نسبی است یعنی اینطور نیست که یک چیز دارای ارزش کامل و یک چیز دیگر مطلقاً بدون ارزش باشد بلکه هر چیزی ممکن است ارزشهایی را داشته و ارزشهایی را نداشته باشد. مثلاً درست است که داشتن یک ویلای بزرگ ارزش زیادی دارد ولی نمی‌توان گفت که یک آپارتمان پنجاه متری ارزش ندارد البته می‌توان گفت یک ویلا ارزش بیشتری از یک آپارتمان پنجاه متری دارد ولی نمی‌توان گفت آپارتمان ارزش ندارد پس می‌توان گفت ارزش نسبی است

یعنی هر چیزی از بعضی چیزها ارزشمندتر و از برخی چیزها کم‌ارزش‌تر است مثلاً آپارتمان ۱۲۰ متری از ویلای ۵۰۰ متری کم‌ارزش‌تر و از آپارتمان ۵۰ متری با ارزش‌تر است ولی نمی‌توان گفت که آپارتمان ۱۲۰ متری و یا حتی آپارتمان ۵۰ متری بدون ارزش است.

مطلب مهم‌تر این است که در مثال آپارتمان و ویلا می‌توان ارزش آنها را با توجه به قیمت آنها تعیین کرد یعنی می‌توان هر کدام را که گران‌تر است با ارزش‌تر و هر کدام را که ارزان‌تر است، کم‌ارزش‌تر دانست ولی نمی‌توان گفت که فلان رشته فلان مقدار و رشته دیگر فلان مقدار می‌ارزد. پس نمی‌توان آنها را به ترتیب قیمت یا ارزش مرتب کرد؟

پاسخ هر یک از داوطلبان به این سؤال که این رشته چقدر می‌ارزد؟ به علایق، سلیق، شخصیت و رغبت آنها دارد. یعنی ممکن است از نظر یک نفر مشهدهی رشته عمران فردوسی چندین برابر بیشتر از همان رشته در آبادان ارزش داشته باشد ولی به نظر یک آبادانی ممکن است برعکس باشد یا ممکن است یک نفر رشته برق را با ارزش‌ترین بداند و فرد دیگری رشته صنایع را با ارزش‌ترین دانسته و رشته برق را کم‌ارزش‌ترین بداند. پس این سؤال که کدام رشته ارزش دارد و یا چقدر ارزش دارد؟ سؤال غلطی است و پاسخ درستی ندارد؟

برای یک انتخاب رشته خوب باید:

۱. مرحله اول: کارنامه را بفهمیم:

- بدانیم در چه گروه های آزمایشی شرکت کرده و در کدام یک مجاز به انتخاب رشته شده ایم.
- بدانیم سهمیه کدام منطقه هستیم.
- بدانیم بومی کدام قطب، ناحیه، استان محسوب می شویم.
- بدانیم شهرهای مجاز برای ما در دانشگاه های پیام نور چه شهرهایی است.
- بدانیم در کدام یک از گروه های روزانه، نوبت دوم، فرهنگیان و مجاز به انتخاب رشته هستیم.

۲. مرحله دوم: دفترچه شماره دو انتخاب رشته کنکور را خوب بخوانیم:

- ابتدا جدول رشته های تحصیلی گروه آزمایشی خود را مطالعه کنیم.
- بدانیم چه رشته هایی در گروه آزمایشی ما ارائه شده است.
- گرایشهای رشته ها را بشناسیم.
- مقطع تحصیلی هر رشته را بدانیم.
- با نوع گزینش هر رشته آشنا شویم.

۳. مرحله سوم: استخراج رشته ها از دفترچه:

- در هر یک از جداول روزانه، نوبت دوم و به جدول دانشگاه های مورد نظر مراجعه و رشته های مورد نظر خودمان را استخراج و هر کدام را روی یک برگ به شکل زیر بنویسیم.

اولویت بندی نهائی:	اولویت بندی اول:
نام دانشگاه:	نام رشته:
نوع: ر ش غ پ ف	شهر:
کد رشته:	متمرکز / نیمه متمرکز:
ظرفیت پذیرش: اول دوم	خوابگاه: دارد ندارد
قطار:	فرودگاه:
فاصله تا محل اقامت من:	فرد آشنا در آن شهر:
مزایای دیگر:	رتبه دانشگاه:
	سایر:

۴. مرحله چهارم: اجرای مرحله یک تا سه در مورد دفترچه هنر و زبان. (در صورت شرکت)

۵. مرحله پنجم: مرتب کردن رشته ها با روش ترجیح یک به یک.

- رشته ها به نوعی پشت سرهم قرار گیرند که رشته اول بر همه انتخابهای بعدی ترجیح داده شود.
- رشته دوم از رشته اول کمتر مورد علاقه ما باشد ولی از همه رشته های بعدی باید بیشتر مورد علاقه فرد باشد و همین طور تا آخرین انتخاب.
- باید هر شماره بر شماره های بعدی ترجیح داشته و از شماره های قبلی باید کمتر مورد علاقه باشد. در بررسی ترجیح یک به یک، نباید به هیچ وجه شانس قبولی ترجیح ها را تعیین کنند. یعنی ترجیح ها فقط بر اساس میزان علاقه باشد و به هیچ موضوع دیگری نباید مربوط شود.

۶. مرحله ششم: بررسی نهائی ترجیح یک به یک رشته ها.

۷. مرحله هفتم: پاسخ به این سؤالات:

- آیا رشته ای وجود دارد که آن را ننوشته ام ولی قبول شدن در آن را بر مردود شدن ترجیح بدهم؟

- آیا نخواهید گفت کاش در رشته بعدی قبول می شدم؟
 - آیا اگر در یکی از رشته های روزانه ای که انتخاب کرده اید قبول شوید قصد انصراف از ثبت نام ندارید؟
 - آیا واقعا مردود شدن را بر رشته هائی که ننوشته اید ترجیح می دهید؟
 - آیا اگر در هر یک از انتخابهای خود قبول شوید و بفهمید که در همه رشته های بعد از آن هم قبول می شدید افسوس نخواهید خورد؟
 - آیا اگر در هیچ کدام از رشته هائی که ننوشته اید قبول نشوید ولی با خبر شوید که یک نفر با نمره کمتر از شما در رشته ای که شما انتخاب نکرده اید قبول شده است ناراحت نمی شوید و مطمئن هستید که شما آن رشته را نمی خواسته و نمی خواهید؟
 - آیا دلیل قانع کننده ای برای بالاتر یا پائین تر گذاشتن هر یک از رشته ها دارید؟ آیا این دلایل منطقی و از نظر عقلا قابل قبول است؟
 - آیا دلیل قانع کننده ای برای ننوشتن هر یک از رشته هائی که ننوشته اید دارید؟
۸. مرحله هفتم: ثبت انتخاب رشته در سایت سازمان سنجش.

چگونه رشته ها را مرتب کنم؟

۱. رشته های نیمه متمرکز
۲. رشته هایی که می دانم ۱۰۰ درصد قبول نمی شوم ولی آرزو دارم که بشوم (تا ۲۰ رشته شهر)
۳. رشته هایی که می دانم به احتمال زیاد قبول نمی شوم ولی اگر قبول شوم بسیار خوشحال خواهم شد. (۳۰ رشته)
۴. رشته هایی که احتمالاً قبول خواهم شد و اگر قبول شوم به آنها علاقه دارم. (۳۰ رشته)
۵. رشته هایی که به احتمال زیاد قبول خواهم شد. و آنها را دوست دارم (۳۰ رشته)
۶. رشته هایی که کمی علاقه دارم و آنها را بر قبول نشدن ترجیح می دهم. (۲۰ رشته)
۷. رشته هایی که فقط می خواهم برای اینکه اسمم مردود نباشد انتخاب می کنم و اگر قبول شوم هم ثبت نام نخواهم کرد. (۲۰ رشته غیر روزانه)

از همه شانس خودتان برای قبولی استفاده کنید

۱. متمرکز و نیمه متمرکز
 ۲. تنوع رشته
 ۳. تنوع شهر
 ۴. تنوع مقطع
 ۵. تنوع دانشگاه
- کم شدن هر کدام از این تنوع ها باعث کم شدن شانس قبولی می شود بعد از ثبت علایق چنانچه می خواهید ۲۰ یا ۳۰ انتخاب خود را خالی بگذارید توصیه می شود آنها را هم خالی نگذارید و رشته های مورد علاقه خود را در غیر انتفاعی و پیام نور بنویسید (حتی اگر آنها را دوست ندارید) چون تجربه نشان داده که نظر شما عوض می شود و اگر هم عوض نشود این قبولیها برای شما مشکلی ایجاد نمی کند. بلکه از قبول نشدن فشار روانی کمتری دارد.

انواع اشتباهات داوطلبان در انتخاب رشته:

۱ - انتخاب رشته‌هایی که مورد علاقه آنان نیست.

پیامد این امر ناموفق بودن داوطلبان پذیرفته شده در تحصیلات دانشگاهی یا ترک تحصیل آنان است.

۲ - همه انتخابهای فرد از رشته‌هایی باشد که نمره علمی لازم برای آنها را کسب نکرده است.

حق دارد چند رشته از آنها را نیز انتخاب کند ولی نباید همه رشته‌های خود را از آنها انتخاب کنند چون می‌داند در این رشته‌ها قبول نمی‌شود

۳- انتخاب رشته‌هایی که پیش بینی می‌کنند در آنها پذیرفته می‌شوند بدون داشتن علاقه به آنها

برخی بدون آگاهی دقیق و صرفاً بر اساس پیش بینی خود، رشته‌ها و دانشگاه‌هایی را بر می‌گزینند که حدس می‌زنند شانس بیشتری برای ورود به آنها دارند و به عوامل مهم دیگر توجه نمی‌کنند.

۴ - مقایسه نمره خود با نمرات داوطلبان سالهای گذشته

• از آنجا که در کنکور سراسری داوطلبان با یکدیگر رقابت می‌کنند و هر سال بهترین افراد به دانشگاه راه می‌یابند نمی‌توان نمرات یک فرد در یک سال را با نمرات فرد دیگر در سال گذشته مقایسه کرد.

۵- مقایسه نمره خود با نمره سال گذشته خود

• حتی افراد نباید نمره خود را با نمره‌ای که در سال یا سالهای پیش کسب کرده‌اند مقایسه کنند. ارزش نمرات هر سال با سالهای دیگر تفاوت دارد.

۶- مقایسه نمره یا رتبه خود با داوطلبان گروه‌های آزمایشی دیگر

به سبب برخی دلایل مانند تفاوت سطح دشواری سوالات، تفاوت ضرایب دروس، تفاوت ظرفیت پذیرش، تفاوت تعداد شرکت کنندگان و نظایر آن به هیچ وجه داوطلب نباید نمره یا رتبه خود را با نمره داوطلب گروه آزمایشی دیگر مقایسه کند.

۷- بی توجهی به سهمیه‌ها

- از آنجا که احتمال قبولی افراد در سهمیه خودشان بیشتر است، بنابراین بی توجهی به این قاعده به ضرر داوطلب تمام خواهد شد.
- ۸- عدم آگاهی از شکسته شدن ظرفیت

- ممکن است تصور شود که به طور مثال ظرفیت پذیرش در رشته حقوق در شهر تهران ۲۰۰ نفر است. ظاهراً فردی که دارای رتبه ۱۹۹ است در رشته حقوق یکی از دانشگاه‌های تهران پذیرفته می‌شود، اما در واقع این طور نیست. از آنجا که در هر رشته محل ظرفیت‌هایی به سهمیه‌ها اختصاص داده شده است ممکن است لازم باشد داوطلبی که در سهمیه منطقه ۱ گزینش می‌شود رتبه فرضی ۶۰ را دارا باشد.

۹- اولویت بندی نامناسب رشته‌ها

- این اتفاق برای بسیاری از داوطلبان روی داده است که هنگام اعلام نتایج نهایی، هر چند نمره علمی رشته‌های بهتر و مورد علاقه خود را کسب کرده اند، اما در رشته‌ای پذیرفته شده اند که اولویت پایین تری برای آن قائل بوده‌اند. علت این رخداد ترتیب انتخاب رشته‌هاست. همواره باید رشته‌هایی که داوطلب برای آنان ارزش بیشتری قائل است در اولویت باشد.

۱۱- انتخاب تصادفی رشته‌های تحصیلی و دانشگاه‌های محل تحصیل

- بعضی از داوطلبان بدون توجه به عوامل یاد شده اقدام به انتخاب رشته می‌کنند. دیده شده است داوطلبان بعضاً این کار را به کسانی می‌سپارند که شایستگی چندانی ندارد و صرفاً بر حسب تصادف رشته‌های تحصیلی و دانشگاه‌ها را مرتب می‌کنند.

۱۲- اعتماد به اطلاعات برخی از افراد یا منابع نامعتبر

- درست است که برای هر انتخاب نیاز به اطلاعات و آگاهی است، اما اطمینان از صحت اطلاعات نیز از اهمیت بالایی برخوردار است. صرف دارا بودن سواد یا حتی تحصیلات دانشگاهی نمی تواند دلیل بر درستی توصیه های افراد باشد و حتی درست بودن توصیه ها دلیل بر مفید بودن آنها برای ما ندارد برخی از افراد سوذجو در کمین روزهایی هستند که داوطلبان به انتخاب رشته می پردازند.

۱۳ - تاکید بر تنها یکی از عوامل موثر در انتخاب رشته

- اگر داوطلبی بدون توجه به ابعاد گوناگون یک انتخاب سرنوشت خود را رقم بزند، بی گمان از انتخاب خود رضایت نخواهد داشت. توجه به چندین عامل مهم در انتخاب رشته و دانشگاه، آینده داوطلبان را تضمین می کند.
- باید علاقه، استعداد، دارا بودن توانایی جسمی و بدنی، پیشینه تحصیلی فرد، محیطهای کاری پس از فراغت از تحصیل، بازار کار، نیاز جامعه، تعداد دانشجویان یا شاغلین فعلی در آن رشته، اعتبار علمی دانشگاه، سطح مدرک فارغ التحصیلی (فوق دیپلم، لیسانس، فوق لیسانس، و دکترا) و نوع دوره (روزانه، شبانه، غیر انتفاعی، پیام نور، متمرکز، نیمه متمرکز و...) و حتی فاصله دانشگاه تا منزل و نحوه رفت و آمد به دانشگاه و خوش مسیر بودن یا بد مسیر بودن شهر مورد نظر و حتی وجود هواپیما و قطار و غیره و امکانات رفاهی دانشگاه مانند خوابگاه و تعهداتی که دانشگاه می گیرد و امتیازاتی که می دهد همه و همه باید مورد نظر قرار گیرند.

۱۴ - خوش بین بودن غیر منطقی

- داوطلبان نباید بی جهت و بیش از حد خوش بین باشند. به عنوان مثال اگر فردی با مشاوره و مطالعه به این نتیجه رسید که رشته ای خاص وضعیت شغلی مناسبی ندارد یا بدان رشته علاقه مند نیست نباید با خوش بینی منتظر تغییرات اساسی در این زمینه باشد.

۱۵ - به تعویق انداختن انتخاب رشته برای ساعات پایانی مهلت انتخاب رشته

- اتفاقات روزمره خبر نمی‌کنند. لازم است داوطلبان برای خود برنامه‌ریزی کنند و پس از تصمیم‌گیری مناسب، فرم انتخاب رشته را کامل کرده و آن را به مراکز مربوطه تحویل دهند. چرا که ممکن است به دلایلی چون مسافرت، بیماری و غیره نتوانند در ساعات پایانی مهلت انتخاب رشته، فرم خود را تحویل دهند.

۱۶ - بی توجهی به منابع اطلاعاتی مانند ویژه نامه‌ها، مشاوران تحصیلی و افراد دیگر

- برخی اوقات داوطلبان اطلاعات مناسب و مفیدی را به دست می‌آورند ولی بدون توجه به این اطلاعات خود به انتخاب رشته مبادرت می‌ورزند. در این صورت مسیر زندگی افراد با بی توجهی به واقعیت‌ها از مسیر مناسب دور می‌شود.

۱۷ - انتخاب برخی از رشته‌ها بدون توجه به هزینه آنان

- چنانچه داوطلبان توانایی پرداخت هزینه یا شهریه مراکز آموزشی غیر انتفاعی یا دوره‌های شبانه را ندارند، بهتر است این مراکز را انتخاب نکنند.

۱۸ - انتخاب رشته به خاطر پرستیژ اجتماعی آن

- تعدادی از رشته‌ها دارای عناوین جذاب اجتماعی است و ممکن است کششی کاذب در داوطلب ایجاد کند. بعضی از داوطلبان فقط به خاطر نام یا عنوان رشته آن را انتخاب می‌کنند.

بومی گزینی

- رشته‌های مختلف تحصیلی با توجه به ماهیت، گسترش در سطح کشور و ... به چهار دسته به شرح زیر تقسیم بندی می‌شوند.
 - الف - رشته‌های استانی: به رشته‌هایی اطلاق می‌شوند که در اکثر استانها گسترش دارند.
 - ب - رشته‌های ناحیه‌ای: به رشته‌هایی اطلاق می‌شوند که در اکثر استانها وجود نداشته ولی در چند استان مجاور که به عنوان یک ناحیه بومی تلقی می‌شوند (مطابق جدول شماره ۱ دفترچه راهنمای انتخاب رشته) موجود است.
 - ج - رشته‌های قطبی: به رشته‌هایی اطلاق می‌شوند که در اکثر نواحی وجود نداشته ولی در چند ناحیه بومی مجاور که به عنوان قطب آموزشی تلقی می‌شوند (مطابق جدول شماره ۲ دفترچه راهنمای انتخاب رشته)، موجود است.
 - د - رشته‌های کشوری: به رشته‌هایی اطلاق می‌شوند که در اکثر قطبهای آموزشی وجود نداشته و تنها در تعدادی از دانشگاهها و موسسات آموزش عالی ارائه می‌شوند.
 - - حدود ۷۰٪ ظرفیت بیشتر رشته‌های تحصیلی دوره روزانه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی، به داوطلبان بومی همان استان، قطب و یا ناحیه (با توجه به نوع گزینش رشته مربوطه (از نظر بومی) که در ابتدای هر یک از گروههای آموزشی در دفترچه راهنمای انتخاب رشته درج شده است) و ۳۰٪ مابقی به سایر داوطلبان تعلق می‌گیرد.
 - - گزینش برخی از رشته‌های تحصیلی دوره روزانه نیز به صورت کشوری می‌باشد (در ابتدای هر یک از گروههای آزمایشی نوع گزینش آنها مشخص شده است).
 - - گزینش دانشجو در اکثر رشته‌های تحصیلی دوره شبانه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی به صورت استانی است.
 - - گزینش دانشجو در رشته‌های تحصیلی نیمه حضوری دانشگاهها و موسسات آموزش عالی به صورت استانی است.
 - - گزینش دانشجو در رشته‌های تحصیلی دانشگاه پیام نور و همچنین مراکز تربیت معلم به صورت بومی خاص می‌باشد (به دفترچه‌های راهنمای انتخاب رشته مراجعه شود)
 - - گزینش دانشجو در رشته‌های تحصیلی موسسات آموزش عالی غیرانتفاعی و غیردولتی به صورت کشوری است.
- نکته: گزینش داوطلبان در سهمیه آزاد، بدون توجه به سهمیه ثبت‌نامی آنان و بر حسب نمرات کل اکتسابی متقاضیان هر رشته (نمره زیرگروه) انجام می‌شود

عباس بهزادی مقدم

کارشناس ارشد مشاوره

گواهینامه همسطح دکترای مشاوره

- مشاوره: تحصیلی، انتخاب رشته، شغلی، ازدواج
- آموزش: اخلاق، مهارت‌های زندگی، خانواده
- طراحی: برنامه‌های آموزشی و فرهنگی

www.behghadam.com
a.behghadam@gmail.com

۰۹۱۵ ۵۰۲ ۷۶۲۱

www.moshaverbashi.ir

۳ ۶۰۴ ۶۶۷۹

۹۰۹ ۵۱۱ ۸۰۸۰

دریافت نوبت اینترنتی

مشاوره حضوری

خط ویژه مشاوره تلفنی (تماس با ثابت شخصی)